

УДК 351.72

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2021.2.13>

Лариса Василівна Борець,

кандидат юридичних наук, доцент,
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана,
юридичний інститут;

 <https://orcid.org/0000-0003-2923-7151>,
e-mail: larysa.borets@gmail.com;

Вікторія Олегівна Руда,

Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана,
юридичний інститут (студентка);
e-mail: viktoriaruda2903@gmail.com

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

Підвищення ефективності Державної аудиторської служби України щодо здійснення державного фінансового контролю значною мірою визначається успішністю цифрової трансформації її діяльності, при цьому важливе значення має правове регулювання такого процесу. Окреслено сучасний стан та перспективи правового регулювання цифрової трансформації діяльності Державної аудиторської служби України щодо здійснення державного фінансового контролю, визначено проблеми правового регулювання цифровізації діяльності цієї служби та шляхи розв'язання цих проблем.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, Державна аудиторська служба України, правове регулювання, цифрова трансформація діяльності.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Розвиток суспільства та економіки відрізняється зростаючою роллю цифрових технологій, збільшенням рівня оцифрування суспільства, розвитком електронного урядування, створенням електронних соціальних та економічних систем. Відповідно до ст. 346 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р., ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, співробітництво у сфері управління державними фінансами має на меті забезпечення розвитку бюджетної політики, а також надійних систем зовнішнього аудиту та внутрішнього контролю, які ґрунтуються на міжнародних

стандартах і відповідають таким основоположним принципам, як підзвітність, прозорість, економність, ефективність і результативність¹.

У зв'язку з цим актуальним є питання цифрової трансформації (або цифровізації, діджиталізації) діяльності Державної аудиторської служби України (далі – Держаудитслужба) та збільшення ефективності виконання інших покладених на Держаудитслужбу завдань і, відповідно, правового забезпечення цього процесу.

Стан дослідження проблеми

Різні аспекти правового регулювання державного фінансового контролю розглядалися у наукових працях Т. О. Голоядової, Т. О. Губанової, А. В. Костюк, В. М. Панькевича, Л. А. Савченко, Е. С. Дмитренко, Ю. Б. Слободяник, Ю. В. Табенської та ін. Проте поза увагою науковців залишилося питання правового забезпечення цифровізації діяльності Держаудитслужби щодо здійснення державного фінансового контролю.

Мета і завдання дослідження

Мета статті – дослідження сучасного стану та перспектив правового регулювання цифрової трансформації діяльності Держаудитслужби щодо здійснення державного фінансового контролю. *Завдання статті* – визначення проблем правового регулювання цифровізації діяльності цієї служби та шляхів їх розв'язання.

Наукова новизна дослідження

Під час дослідження планується дослідити законодавство щодо цифрової трансформації діяльності Держаудитслужби, виявити його недоліки, прогалини та перспективи розвитку.

Виклад основного матеріалу

Одним з аспектів реалізації контрольної функції держави, яка полягає в забезпеченні чіткого функціонування державного механізму, захисті прав та інтересів громадян, забезпеченні правопорядку, захисті публічних інтересів та у раціональному використанні публічних ресурсів, є здійснення державного фінансового контролю уповноваженими державними інституціями [1, с. 114], а однією з ключових інституцій, що здійснює такий контроль, є Держаудитслужба.

Положенням про Державну аудиторську службу України, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43, передбачено, що Держаудитслужба є центральним органом

¹ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : від 27.06.2014 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 16.05.2021).

виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується через міністра фінансів Кабінетом Міністрів України, а основні завдання якого полягають у реалізації державної політики у сфері державного фінансового контролю, внесенні пропозицій міністру фінансів стосовно забезпечення формування державної політики у цій сфері, здійсненні державного фінансового контролю, спрямованого на оцінювання законного, результативного, цільового й ефективного використання та збереження державних коштів, необоротних та оборотних активів та економію бюджетних коштів, та у наданні адміністративних послуг у випадках, передбачених законом. Держаудитслужба здійснює свої повноваження як безпосередньо, так і через міжрегіональні територіальні органи¹.

Слід зауважити, що, крім Держаудитслужби, яка здійснює урядовий державний фінансовий контроль, від імені Верховної Ради України державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) або парламентський контроль здійснює також Рахункова палата України. При цьому, як наголошується у правовій літературі, Рахункова палата України та Держаудитслужба діють від імені різних гілок влади, однак мають схожі повноваження в деяких сферах контролю за управлінням і використанням державних і місцевих ресурсів, через що відбувається дублювання функцій цих установ, що негативно впливає на стан ефективності державного фінансового контролю. Такі схожі повноваження зазначених органів є негативною практикою [2]. Разом із тим у країнах з ефективною системою фінансового контролю (наприклад, Королівство Нідерланди, Сполучені Штати Америки) наділення такими повноваженнями органів фінансового контролю, що діють від імені різних гілок влади, за мінімізації дублювання контрольних заходів розглядається як система стримувань і противаг, яка забезпечує прозорість і результативність контролю та є стимулом для їх ефективної взаємодії [2; 3, с. 155]. Зважаючи на зазначене, слід погодитися із думкою про те, що сьогодні важливо вирішити питання дублювання схожих повноважень у Рахунковій палаті і Держаудитслужбі та подальшого інституційного розвитку цих державних інституцій з урахуванням системи стримувань і противаг [2].

Державний фінансовий контроль Держаудитслужба забезпечує через проведення державного фінансового аудиту шляхом перевірки й аналізу стану справ стосовно ефективного та законного використання державних (комунальних) коштів та інших активів, достовірності

¹ Положення про Державну аудиторську службу України : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 № 43 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-p> (дата звернення: 16.05.2021).

фінансової звітності та правильності ведення бухгалтерського обліку й функціонування системи внутрішнього контролю; інспектування у формі ревізії шляхом документальної та фактичної перевірки окремого комплексу чи певних питань фінансово-господарської діяльності суб'єкта з метою виявлення фактів порушення законодавства та встановлення осіб, винних у їх допущенні, а також перевірки закупівель та моніторингу закупівлі (документальний та фактичний аналіз дотримання замовником законодавства про публічні закупівлі)¹.

Правовими підставами здійснення Держаудитслужбою державного фінансового контролю є Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», вищезгадане Положення про Державну аудиторську службу України, Порядок проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2006 р. № 550, Порядки проведення державних фінансових аудитів: виконання бюджетних програм (Постанова Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 р. № 1017 в редакції від 29 серпня 2018 р. № 743), державних (регіональних) цільових програм (Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 р. № 692), інвестиційних проектів (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 р. № 740), Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування (Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1147), діяльності суб'єктів господарювання (Постанова Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 252) і використання інформаційних технологій (Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 517), а також у сфері перевірки і моніторингу публічних закупівель: статті 7, 7-1 Закону України «Про публічні закупівлі», Порядок проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 631, та інші нормативно-правові акти.

Відповідно до Публічного звіту Держаудитслужби за 2020 р. у минулому році реалізація політики у сфері державного фінансового контролю здійснювалася, зокрема, шляхом інспектування об'єкта контролю за ризик-орієнтовним відбором, моніторингу та перевірок процедур закупівель, а також здійснення інших заходів державного

¹ Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (дата звернення: 16.05.2021).

фінансового контролю¹. У цей період було завершено понад 10,9 тис. заходів державного фінансового контролю (з них понад 9,6 тис. – моніторинги закупівель) стосовно використання фінансових і матеріальних ресурсів на суму понад 1 241,0 млрд грн, зокрема ревізіями та перевітками – 835,2 млрд грн, державними фінансовими аудитами – 227,7 млрд грн, моніторингами закупівель – 178,1 млрд грн. За результатами перевірок і ревізій виявлено порушення, які призвели до недоотримання доходів, незаконних та/або нецільових витрат і недостачі ресурсів на суму понад 154,4 млрд грн, а також забезпечено відшкодування та/або поновлення втрат на суму близько 1,1 млрд грн. За результатами моніторингу процедур закупівель виявлено порушення законодавства замовниками закупівель у 8,7 тис. процедурах закупівель загальною вартістю 148,7 млрд грн².

Із вищезазначеного можна зробити висновок, що обсяг виявлених у 2020 р. втрат порівняно з 2019 р. значно збільшився, проте рівень відшкодування та поновлення втрат залишається низьким і становить лише 0,71 %. Ураховуючи, що у 2020 р. у системі «Prozorro» за результатами публічних закупівель було укладено договорів на суму 685 млрд грн³, моніторингом процедур закупівель Держаудитслужбою було охоплено лише 26 % державних фінансових ресурсів.

Одними з чинників, які негативно впливають на виконання Держаудитслужбою покладених на неї завдань, фахівці вважають відсутність налагодженого обміну інформацією між цією службою та іншими державними органами (зокрема, у зв'язку з відсутністю чи недосконалістю механізму обміну інформацією між відповідними державними органами), недостатню ефективність взаємодії органів контролю та брак фінансування для автоматизації ризикоорієнтованого відбору об'єктів контролю [2].

Для посилення державного фінансового контролю у найбільш ризикових сферах і збільшення ефективності виконання інших покладених на Держаудитслужбу завдань важливе значення мають цифрова трансформація процесів її діяльності й, відповідно, правове забезпечення цього процесу.

¹ Публічний звіт за 2020 рік про діяльність Державної аудиторської служби України // Державна аудиторська служба України : офіц. сайт. URL: https://dasu.gov.ua/attachments/60567d79-9784-4c4f-8d5c-abb9af46d467_ПУБЛІЧНИЙ%20ЗВІТ_2020_.pdf (дата звернення: 16.05.2021).

² Там само.

³ Річний звіт за 2020 рік // Prozorro : офіц. сайт. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ubMr9xl2FQP4TUde-cDiarpILLJddCoY/view?fbclid=IwAR2SXzyHbxgKvQhtf5-1arZf8z4dnJKCnhQOdOifhVdC754BQ3QwkxzbFU> (дата звернення: 16.05.2021).

Згідно із Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 310-р, одним із завдань, виконанням якого планувалось вирішити проблеми системи державного фінансового контролю та Держаудитслужби, було вдосконалення інформаційного забезпечення Держаудитслужби, нормативне врегулювання механізму взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування та порядку обміну інформацією між ними, а також створення автоматизованої інтегрованої інформаційної бази¹. Указаною Концепцією, а також Планом заходів з її реалізації, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 841-р², передбачалось, що до 2020 р. Держаудитслужба розробить спільно з іншими зацікавленими державними органами концепцію розвитку інформаційного забезпечення у сфері контролю за управлінням та використанням державних (місцевих) ресурсів, яка, зокрема, міститиме такі компоненти: 1) розроблення нормативних актів, які врегульовуватимуть механізм взаємодії органів контролю та порядок обміну інформацією між ними; 2) створення автоматизованої інтегрованої інформаційної бази, яка міститиме дані щодо стану та результатів державного контролю за управлінням та використанням державних і місцевих ресурсів Держаудитслужби, Рахункової палати, Державної казначейської служби України, Державної служби фінансового моніторингу України, Антимонопольного комітету України та інших, зокрема фіскальних, уповноважених здійснювати державний контроль державних органів; 3) надання доступу Держаудитслужбі та її органам до автоматизованих систем, баз даних і реєстрів, функціонування яких фінансується за рахунок коштів державного бюджету, тощо. Крім того, відповідно до вказаних нормативно-правових актів Держаудитслужба мала удосконалити власне внутрішнє інформаційне забезпечення, серед іншого розробити інформаційно-аналітичні системи щодо планування та супроводження заходів державного

¹ Концепція реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року : схвал. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 310-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/310-2018-p> (дата звернення: 16.05.2021).

² План заходів з реалізації Концепції реалізації державної політики у сфері реформування системи державного фінансового контролю до 2020 року : затв. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 № 841-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2018-p> (дата звернення: 16.05.2021).

фінансового контролю, а також інформаційно-аналітичні бази стосовно відображення результатів заходів такого контролю.

Протягом строку дії вказаної Концепції Держаудитслужба розробила проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку інформаційного забезпечення у сфері контролю за управлінням та використанням державних (місцевих) ресурсів»¹, проте відповідне розпорядження Уряд України не ухвалив.

Окрім того, розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 215 та від 9 вересня 2020 р. внесено зміни до Концепції з ІТ-централізації в системі управління державними фінансами, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 594, якими, зокрема, визначено, що одним із відповідальних виконавців за утворення комітету управління інформаційними технологіями у системі управління державними фінансами є Держаудитслужба, а перелік заходів з реалізації ІТ-централізації в системі управління державними фінансами доповнено таким заходом, як централізоване надання ІТ-установою (державною установою, яка входить до сфери управління Міністерства фінансів України (далі – Мінфін) та визнається Кабінетом Міністрів України адміністратором інформаційних систем, інформаційних ресурсів та реєстрів, баз даних, серверного та мережевого обладнання, інших елементів ІТ-інфраструктури та ІТ-ресурсів системи) ІТ-послуг для Держаудитслужби².

Також Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1266 внесено зміни до постанов Уряду України від 1 серпня 2013 р. № 631 (щодо приведення у відповідність до законодавства підстав здійснення перевірки органами державного фінансового контролю тощо) і від 11 жовтня 2016 р. № 710 (щодо оприлюднення обґрунтування технічних і якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення та предмета закупівлі)³.

¹ Публічний звіт про діяльність Державної аудиторської служби України за 2019 рік // Державна аудиторська служба України : офіц. сайт. URL: https://dasu.gov.ua/attachments/bd917f8b-429b-481c-943a-98dbca654cda_Публічний%20звіт%20про%20діяльність%20Державної%20аудиторської%20служби%202019%20рік.pdf (дата звернення: 16.05.2021).

² Концепція з ІТ-централізації у системі управління державними фінансами : затв. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 594-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/594-2019-p> (дата звернення: 16.05.2021).

³ Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 631 і від 11 жовтня 2016 р. № 710 : Постанова Кабінету Міністрів

Наказом Мініфіну від 28 жовтня 2020 р. № 647 затверджено Методику визначення автоматичних індикаторів ризиків, Перелік автоматичних індикаторів ризиків та Порядок застосування автоматичних індикаторів ризиків¹.

Окрім того, Держаудитслужба розробила проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного фінансового контролю», який, зокрема, передбачає вдосконалення інформаційного забезпечення заходів державного фінансового контролю, безкоштовний доступ Держаудитслужби та її органів до автоматизованих інформаційних і довідкових систем, банків даних і реєстрів, держателем та/або адміністратором яких є державні органи й органи місцевого самоврядування².

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 365-р «Деякі питання цифрової трансформації» схвалено пріоритетні напрями та завдання (проєкти) цифрової трансформації на період до 2023 року. Зокрема, одними з таких напрямів у галузі фінансів (відповідальні – Мініфін та Держаудитслужба) є:

- створення єдиної електронної бази даних, забезпечення обміну інформацією між підприємствами, установами й організаціями, уповноваженим органом управління яких є Мініфін;
- створення інформаційної системи автоматизації керування ризиками для підтримки процесів планування (розрахунок індикаторів ризиків, розроблення форми запиту для періодичного розрахунку та алгоритму формування переліку ризикових груп);
- автоматизація робочого місця ревізора / аудитора з можливостями дистанційного управління (доступу, функціонування);
- забезпечення підготовки електронної звітності, аналітичних інструментів для підтримки ухвалення управлінських рішень, створення інструментів з інтерфейсом користувача для автоматизації

України від 16.12.2020 № 1266 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2020-п> (дата звернення: 16.05.2021).

¹ Про затвердження Методики визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування : Наказ М-ва фінансів України від 28.10.2020 № 647 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1284-20> (дата звернення: 16.05.2021).

² Публічний звіт за 2020 рік про діяльність Державної аудиторської служби України // Державна аудиторська служба України : офіц. сайт. URL: https://dasu.gov.ua/attachments/60567d79-9784-4c4f-8d5c-abb9af46d467_ПУБЛІЧНИЙ%20ЗВІТ_2020_.pdf (дата звернення: 16.05.2021).

дослідження відібраних на транзакційних індикаторах високоризикових закупівель¹.

У межах презентації проектів цифрової трансформації Міністерством цифрової трансформації в лютому 2021 р. подано 94 проекти у таких ключових сферах, як медицина, освіта, юстиція, захист довкілля, фінанси, соціальний захист тощо².

Одним із проектів у сфері фінансів є проект цифрової трансформації державного фінансового контролю «е-Аудитор», який передбачає розроблення та впровадження до жовтня 2023 р. ІАСПР «е-Аудитор» з метою підвищення ефективності державного фінансового контролю, гарантії підзвітності, прозорості та якості діяльності державних органів. Підпроектами вказаного проекту є такі:

- підсистема інтеграції з внутрішніми та зовнішніми інформаційними ресурсами (для автоматизації процесів оновлення «бази знань» мережі підконтрольних установ із зовнішніх та внутрішніх ресурсів та забезпечення обміну даними з внутрішніми та зовнішніми інформаційними ресурсами);

- підсистема формування «бази знань» мережі підконтрольних установ та керування даними (для акумулювання даних за кожною підконтрольною установою, формування паспорта такої установи з різних джерел, розроблення форми для формування бази ризиків внутрішніми аудитором підконтрольних установ, формування інформації щодо ІТ-систем підконтрольних установ);

- підсистема керування ризиками та ідентифікації ризикованих операцій, планування та управління пріоритетами (розроблення форм та алгоритмів для контролю процесів планування заходів, формування статистичних звітів за період і рейтингових показників);

- підсистема аналітики для ефективного державного фінансового контролю у сфері закупівель (створення автоматизованого аналітичного інструменту для дослідження високоризикових закупівель, формування *black list* постачальників товарів, робіт і послуг, виявлення «уразливих місць» системи публічних закупівель для ухвалення рішень під час державного фінансового контролю у сфері закупівель);

¹ Деякі питання цифрової трансформації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 № 365-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-p> (дата звернення: 16.05.2021).

² Міністерство фінансів представило проекти цифрової трансформації для Публічного каталогу // Міністерство фінансів України : офіц. сайт. 20.02.2021. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/news/ministerstvo_finansiv_predstavilo_proekti_tsifrovoi_transformatsii_dlia_publichnogo_katalogu-2724 (дата звернення: 16.05.2021).

- підсистема формування звітної інформації та аналітичних інструментів (public API, API з авторизацією звітів, що дозволить іншим державним органам аутентифіковано використовувати звіти);

- підсистема комунікацій з громадськістю Держаудитслужби та її міжрегіональних територіальних органів (структурування інформації про вжиті заходи державного фінансового контролю, їх подання та візуалізація, публікація результатів заходів державного фінансового контролю за допомогою класичного підходу з використанням Відеобордів);

- підсистема ідентифікації ризиків інформаційних систем підконтрольних установ (ІТ-аудит) (формування переліку ризикових інформаційних систем підконтрольних установ для ухвалення рішень щодо відбору інформаційних систем підконтрольних установ для планування ІТ-аудиту)¹.

Слід зазначити, що цифрова трансформація процесів у діяльності Держаудитслужби, а також налагодження ефективних комунікаційних зв'язків з органами державної влади, місцевого самоврядування, Рахунковою палатою, контролюючими та правоохоронними органами, з внутрішніми аудиторами підконтрольних установ і громадськістю, зокрема створення умов для обміну інформацією, Держаудитслужба визнала одними зі стратегічних цілей до 2023 року².

Для досягнення цих цілей Держаудитслужба у вказаний період планує:

- упровадити в діяльність органів державного фінансового контролю сучасні ІТ-рішення з метою забезпечення умов для ефективного виконання покладених на них функцій, а також ідентифікації, аналізу та оцінювання ризиків у діяльності публічних органів;

- удосконалити методологічне забезпечення планового відбору, зокрема за індикаторами ризиків, підконтрольних установ, на яких буде проведено державний фінансовий аудит / інспектування;

- нормативно врегулювати обмін інформацією з Державною податковою службою України, Державною казначейською службою України та Державною службою фінансового моніторингу України, а також регламентувати автоматизований доступ до відповідних баз даних стосовно результатів заходів контролю;

- здійснити діджиталізацію процесів у діяльності Держаудитслужби;

¹ Проекти цифрової трансформації // Дія. Цифрова держава : сайт. URL: <https://plan2.diia.gov.ua/projects> (дата звернення: 16.05.2021).

² Місія та принципи діяльності // Державна аудиторська служба України : офіц. сайт. 03.12.2020. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1414> (дата звернення: 16.05.2021).

– ужити заходів щодо розвитку електронної взаємодії контролюючих органів, а також створення майданчика обміну інформаційними ресурсами;

– підвищити рівень транспарентності та прозорості у діяльності Держаудитслужби, здійснити подальшу розбудову партнерських відносин органів Держаудитслужби з іншими державними органами, які здійснюють контроль за управлінням державними фінансами¹.

Висновки

Із зазначеного вище вбачається, що процес цифрової трансформації діяльності Держаудитслужби щодо здійснення державного фінансового контролю вже розпочато. Разом із тим правове регулювання цього процесу є складним і багатоаспектним та має здійснюватися у декількох напрямках.

Нагальною потребою є правове забезпечення створення єдиної електронної бази даних та обміну інформацією між підприємствами, установами й організаціями, уповноваженим органом управління яких є Мінфін, згідно із розпорядженням Кабінету Міністрів України «Деякі питання цифрової трансформації» від 17 лютого 2021 р. № 365-р.

Проте одним із важливих є питання правового регулювання створення та функціонування автоматизованої інтегрованої інформаційної бази даних про стан і результати державного контролю за управлінням і використанням державних та місцевих ресурсів Держаудитслужби, Рахункової палати, Державної казначейської служби України, фіскальних та інших державних контролюючих органів, а також забезпечення доступу органів Держаудитслужби до всіх автоматизованих систем, баз даних і реєстрів, функціонування яких фінансується за рахунок коштів державного бюджету, а не лише тих, держателями (адміністраторами) яких є підприємства, установи й організації, що належать до сфери управління Мінфіну. Це питання є міжвідомчим. Ураховуючи зазначене, а також те, що ведення деяких державних реєстрів визначається на рівні законів (наприклад, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень), не виключається необхідність його врегулювання на рівні законодавчого акта.

На нашу думку, одночасно відповідні зміни необхідно внести й до вищезгаданих нормативно-правових актів, які є підставою здійснення Держаудитслужбою державного фінансового контролю, а саме Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», Положення про Державну аудиторську службу України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43 та Порядок проведення інспектування та

¹ Там само.

державних фінансових аудитів, перевірки і моніторингу публічних закупівель слід доповнити нормою про те, що під час здійснення державного фінансового контролю Держаудитслужба, її органи та посадові особи у встановленому законодавством порядку обов'язково використовують відомості реєстрів (кадастрів) та автоматизованих інформаційних систем, держателем (володільцем, розпорядником, адміністратором) яких є державні органи, серед іншого відомості, що містять персональні дані осіб, у порядку інформаційної взаємодії або шляхом безпосереднього доступу до них.

Нарешті, вирішити питання цифрової трансформації діяльності Держаудитслужби неможливо без підвищення рівня знань та відповідної професійної підготовки її працівників.

Успішна цифрова трансформація діяльності Держаудитслужби щодо здійснення державного фінансового контролю значною мірою впливає на ефективність реалізації відповідних завдань (проектів) та функції цього державного органу контролю.

Список бібліографічних посилань: 1. Симоненко В. К., Барановський І. О., Петренко П. С. Основи єдиної системи державного фінансового контролю в Україні (макроекономічний аспект). Київ : Знання, 2006. 280 с. 2. Мельник В. М., Єлізаренко Н. О. Модернізація механізмів фінансового контролю та аудиту як складових антикорупційної політики : аналіт. звіт. Київ: Нац. ін-т стратегічних досліджень, 2018. 21 с. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/modernizaciya-mekhanizmv-finansovogo-kontrolyu-ta-audit-u-yak-skladovikh> (дата звернення: 16.05.2021). 3. Лебединська О. Ю. Проблеми та перспективи реформування Державної аудиторської служби України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. Вип. 2. С. 153–160.

Надійшла до редколегії 18.05.2021

Borets L.V., Ruda V. O. Current State and Perspectives of Legal Support for Digital Transformation of the State Audit Office of Ukraine

Improving the efficiency of the State Audit Office of Ukraine in exercising public financial control is largely determined by the success of the digital transformation of such activities. The legal support of such a process is important. The authors of the article outline the current state and perspectives of legal regulation of digital transformation of the State Audit Service of Ukraine for public financial control, identifies problems of legal regulation of digitalization of this service and ways to solve these problems. In particular, it is noted that one of the important issues is the legal regulation of the automated integrated information database on the status and results of state control over the management and use of state and local resources of the State Audit Service and other state control agencies, as well as databases and registers, the operation of which is financed from the state budget. Given the interdepartmental nature and the fact that the maintenance of some state registers is determined at the level of laws, the need

to adopt a relevant law is not excluded. At the same time, appropriate amendments should be made to the Law of Ukraine "On Basic Principles of Public Financial Control in Ukraine", Regulations on the State Audit Office, Procedures for Inspection and Public Financial Audits, Inspection and Monitoring of Public Procurement, which should be supplemented by state financial control entities, in the order of information interaction or by direct access to them. In addition, it is impossible to solve the issue of digital transformation of the State Audit Office without raising the level of knowledge and appropriate training of its employees.

Key words: state financial control, The State Audit Service of Ukraine, legal regulation, digital transformation, digitalization.

